

Hvorfor trenger nye lærere veiledning?

Marit Ulvik, Institutt for
pedagogikk, UiB

Nye læreres opplevelse av yrket

- Du opplever mye du ikke har lest om i en bok
- Jeg vil ha et liv nå også
- Jeg har gått rett inn i det tradisjonelle sporet

(Ulvik, 2022)

Å være lærer

- Fullt ansvar fra første dag
- Ofte krevende jobber
- En kompleks jobb
- Tilbyr noe som den andre ikke nødvendigvis etterspør
- Må forholde seg til mange
- Kan ikke velge sosial distanse
- Suksess avhengig av elevens respons

Sårbarhet (Kelchtermans, 2009)

- Kontekstuell sårbarhet
 - Priggitt de elevene, foreldrene og kollegaene du får
- Strukturell sårbarhet
 - Manglende kontroll over arbeidsforhold
- Handlingstvang
 - Aldri sikker på at du velger den rette løsningen

Hvorfor trenger nye lærere veiledning?

- Hindre frafall, utvikle gode lærere, støtte profesjonell utvikling (Bullough, 2012)
- Kan i mindre grad undervise som de ble undervist
- Mangler informasjon og rutine
- Noe må læres på arbeidsplassen – uformelt og formelt
- Få mulighet til å utvikle gjennomtenkte praksiser (Eraut, 2004)
- Hensynet til elevene (Timperley, 2018)

Ny læreplan

"Hva regnes som gyldig fravær?"

Vet ikke!!!

KAOSPILOT

Blokkfredag allerede?

Manaler oversikt!!!

Prøver; klarer jeg å inkludere alle nivå??

Tom har vært vekke fra skolen noen dager, skal jeg ringe hjem? (gruer meg...)

Når skal jeg ha prøven

Rette elevforsøk - prøver

• Seksjonsmøter

• Tema f Endelig (!) litt tid til å forberede seg på hvordan det FAGLIGE som skal skje for å bli ferdig i god tid

fe Men denne tilpassete opplæringen til hver enkelt elev..., beklager - jeg må vente litt til...

Nye lærere som ressurs?

(Kvam et al., 2023)

- Høyt nivå av engasjement
- Fleksibilitet
- Ny kunnskap
- Må balansere behovet for støtte med behovet for anerkjennelse
- Spenning mellom nye og erfarne lærere
- Behov for kvalifiserte veiledere

Kvam, E., Roness, D., Ulvik, M. & Helleve, I. (2023). Newly qualified teachers: Tensions between needing support and being a resource. A qualitative study of newly qualified teachers in Norwegian upper secondary schools. *Teaching and Teacher Education*, 127. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2023.104090>

Ny som lærer

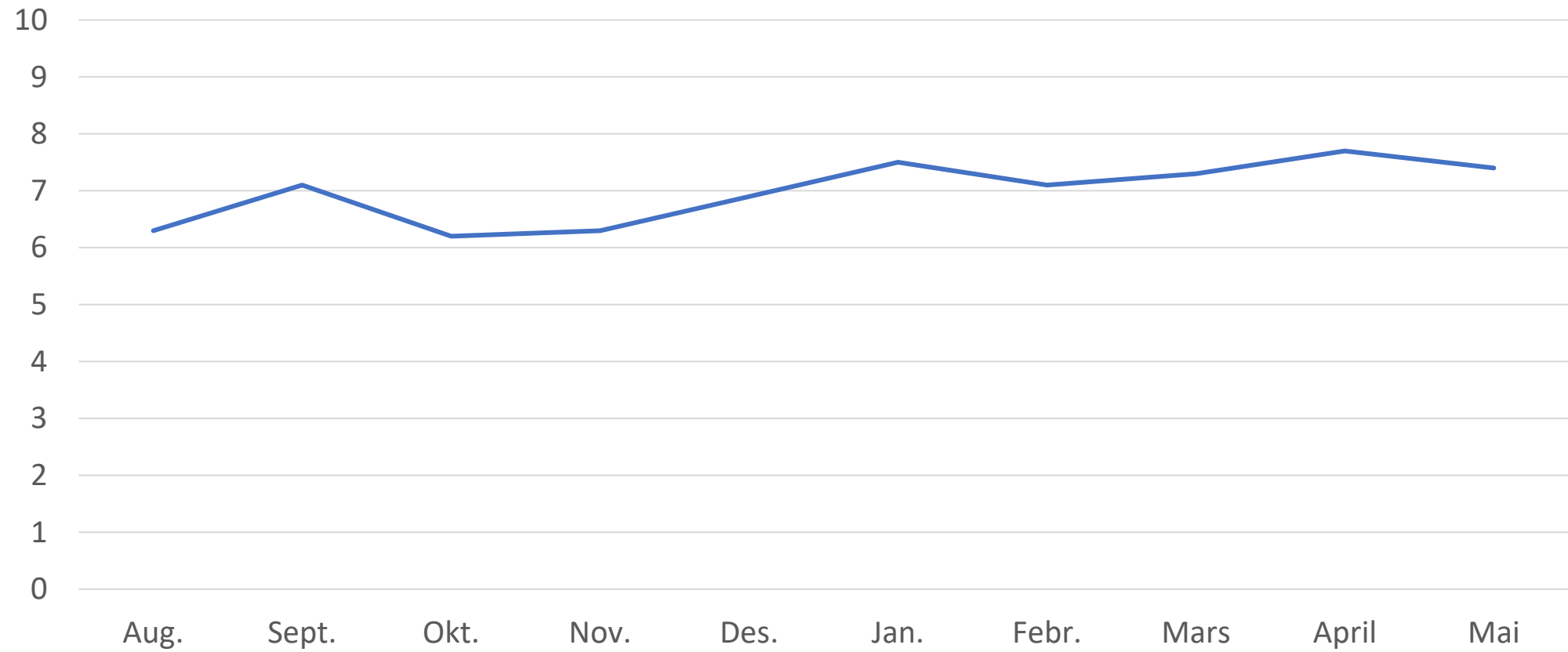
(Kvam, Ulvik & Eide, 2023)

- 15 nye lærere, 3 menn, 12 kvinner
- Fulgt tett gjennom de to første årene i yrket
- Utdannet for ungdomsskole og videregående skole
- 6 jobber på videregående skole, 6 på u-skole og 3 på kombinertskoler

Kvam, E. K., Ulvik, M & Eide, L. (2023). Newly qualified teachers' experiences of support in a micro-political perspective. *Scandinavian Journal of Educational Research*.

Arbeidsbetingelser

- 6 av 15 har fulle stillinger
- 1 har fast stilling
- Antall klasser: fra 1 til 8, snitt 4
- 6 er kontaktlærere
- 9 underviser på trinn eller i fag de ikke har kompetanse for
- Mange har krevende spes.ped. oppgaver
- Ingen har fått veiledning slik det står beskrevet i de nasjonale prinsippene
- Oppfølging er tilfeldig og overlatt til den nyutdannedes initiativ
- Bare én har hatt møter med en mentor gjennom hele året, to har hatt gruppeveiledning gjennom året
- Det er ikke automatikk i at lærerne får nytte godt av 6%-ressursen.

- Akkurat nå tenker jeg at det er dette jeg vil, og at jeg kommer til å være lærer lenge.
- Det å bygge relasjoner, lære elevene å kjenne, det har gjort jobben utrolig morsom.
- Jeg er veldig positiv, og det har mye med kollegasammensetningen å gjøre.

- Det er veldig krevende å være lærer. Hele tiden forsøke å lage opplevelser for elevene som de skal ta med seg videre. Ting som gjør at de utvikler seg som mennesker. Det er en krevende sport, men det er jo det som gjør det kjekt å være lærer også (erfaren lærer, Ulvik, 2022).

Janus, guden for alle begynnelser og enhver slutt, ofte avbildet med to ansikter, et ungt ansikt som ser framover mot framtiden, og et gammelt som ser bakover mot det som har vært.

I skolen trengs begge blikkene (Ulvik, 2022).

Ulvik, M. (2022). Nye lærere møter arbeidsplassen. I Almås, A. G., Bjørkelo, B., Roness, D. & Ulvik, M. (Red.), *Betydningen av å møtes. Relasjoner som grunnlag for læring og undervisning*. Fagbokforlaget.

Takk for oppmerksomheten!